

bb. 48. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

rj hgy ie

1980. május 26.

14. a dolgozó nők helyzet /szot/
  15. gyógyszeripari konferencia
  16. bnv
  17. tudós delegáció
  18. vietnami katolikusok
  19. igazságügyi küldöttség
  20. kitüntetés
  21. forgatás
  22. emlékverseny
  23. makói árvíz
  24. csikós nagy béla elutazott
  25. barátsági nap
  26. budapestre érkezett
  27. argentina nemzeti ünnepe
  28. barátsági nap kétsopronyban
  29. barátsági napok győrben
  30. tanácskozás
  31. orgonakoncert
  32. orgonakoncert szegeden
  33. kitüntetés
  34. egészségügyi küldöttség
  35. az mvsz elnökségi ülése
  36. auer lipót
  37. pedagógiai tanácskozás
  38. üdvözlő távirat
  39. bkv közlemény
  40. losonczy párt választási nagygyűlése
  41. hazaérkezett mexikóból
  42. lakos sándor
  43. mszmp-küldöttség
  44. budapestre érkezett petr basikarov
  45. lázár györgy fogadta
  46. időjárás
  47. sajtótájékoztató
  48. hírjegyzék
- /mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő : pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, izsák erika
21.30 rj -38-

2140

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

1980. május 27. kedd

bb. 1. május 31-ig: óvodai jelentkezések a fővárosban

i/don/bc/gw ie

1980. május 27.

a fővárosban megkezdődtek, és a hét végéig, május 31-ig tartanak az óvodai jelentkezések. a gyermekek elhelyezését illetően az idei évtől együttesen kezelik a tanácsi és az üzemi óvodákat, s azokba ezen a héten lehet jelentkezni.

a felvételekről óvodai felvételi bizottság dönt. a társadalompolitikai határozatok szerint előnyben részesítik az egyedülállókat, a sorkatonai szolgálatot teljesítőket, a nevelőszülőket, a nagycsaládosokat, a fizikai dolgozók gyermekeit. a kérelmek rangsorolásának időpontja június 16-17-e, a döntést június 20.-án hozzák meg. ezt megelőzően, június 2-a és 14-e között az óvónők otthonukban fölkeresik a jelentkezőket, tájékoznak a családok szociális körülményeiről. óvodába a harmadik életévet elért, testileg és szellemileg egészséges gyermeket vesznek fel.

/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1. május 31-ig: óvodai jelentkezések..../1. folyt/gw

a döntésekről június 21.-én értesülhetnek a szülők az óvodákban: ekkor függesztik ki a névsorokat a vezető óvónők, az elutasított gyermekek szülei július 5.-ig panasszal élhetnek a kerületi tanács művelődésügyi osztályának vezetőjénél, vagy a választól illetékes vezetőjénél. a panaszok kivizsgálásáról a szülőket folyamatosan, legkésőbb július 20.-ig értesítik.

az illetékesek bizonyosra veszik, hogy a tavalyinál több gyermeket helyezhetnek el óvodában, de helyhiány miatt a jelentkezők egy részét kénytelenek lesznek elutasítani annak ellenére is, hogy 100 óvodai helyre átlagosan 120 vagy ennél több gyermeket vesznek fel, s mintegy harminc lakásban is nyitnak tanácsi óvodát, körülbelül 1500 apróság részére. ez év szeptemberig a budapesti új lakónegyedekben összesen 1.325, decemberig pedig további 1.750 óvodai helyet adnak át rendeltetésének.

az előző évhez viszonyítva valamelyest csökken az elutasítottak számaránya a vi., a vii., a xii., a xiii., a xv., és a xviii. kerületben. a fejlesztések eredményeként a tavalyinál több gyermeknek jut hely az i., a iv., a xvi., xvii. és a xix. kerületi intézményekben. elutasításokkal kell ugyanakkor számolni a ii., a iii., a xi., és a xxii. kerületben.

a ii. kerületben a csatárka uti és a vízvárosi lakótelep gyarapodott új otthonokkal, és jelentősen nőtt a magánérs építkezések száma, így mintegy ötszáz kérelem elutasítása várható - a helyzet enyhítésére szolgálati lakásban rendeznek be óvodákat két csoport számára, s szorgalmazzák, hogy a hivatali óvodák is vegyék föl az elhelyezésre szoruló kicsinyeket. végleges megoldást a csatárka uti gyermekintézmény megnyitása hoz majd: ennek tervezett átadási határideje ez év decembere, de a helyszíni szemrevételezés alapján az apróságok csak 1981 második félévében vehetik birtokba az új óvodát.

Budán ugyan 19 csoporttal bővül az óvodai hálózat, ennek ellenére az elutasítások száma elérheti a 600-at, mert az óvoda fejlesztés mértéke jóval elmarad a beköltözések ütemétől. a xi. kerületben - a 140 százalékos kihasználtság mellett is mintegy 800 elutasítással számolnak. ősszel nyolc lakásban nyitnak óvodát, s továbbiak kialakítására már nincs lehetőség. nagy gond, hogy a zólyomi utcai, erre az évre tervezett, 100 személyes óvoda nem készül el: megnyitása szintén 1981 második félévében várható.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 1. május 31-ig: óvodai jelentkezések..... 2. folyt./gw

a xxii. kerületben a budafoki városközpont és a rózsakerti lakótelep küzd jelentős gondokkal az óvodai ellátásban. ezért a Leányka utcai és a Bartók Béla uti „lakóóvodák”, kívül szeptemberig három csoportnak rendeznek be óvodát lakótelepi házban. a kerületben a tervek szerint novemberben átadnak ugyan egy 150 fős gyermekintézményt, de több mint kétszáz apróságnak még így sem jut hely óvodában. /mti/

- . -

bb. 2. népi ellenőri javaslatok a takarékosabb üzemanyagfelhasználásra

1980. május 27.

i/az/mi/bc/gw ie

nem vett kárba a reklámköltség: 60 százalékkal emelkedett az utóbbi esztendőben az áfor-nak átadott fűrésztolaj mennyisége, a volán tröszt vállalatai pedig motorolaj-szükségletük csaknem 20 százalékát az olaj regenerálásával teremtik elő - állapították meg a népi ellenőrök a közelmúltban zárult utóvizsgálat során. a kneb és a területi nebek félezer szakértője, társadalmi munkatársa mérte föl, hogy a 1976-os alapvizsgálat óta javult-e a bizonylati felelem, kevesebb-e a pazarlás, takarékosabban bánnak-e a benzinnel, gázolajjal, motorolajjal, kivált a közúti gépjárművek, a munka- és az erőgépek üzemeltetői, amelyeknek az évente fölhasznált mintegy 6 millió tonna folyékony üzemanyag egyharmada jut. az utóvizsgálatnál azt is tapasztalták, hogy a kpm által kidolgozott közúti gépjármű-normák alkalmazása általánossá vált, ám gyakorta előfordul, hogy az alapszabvány bővítésére a rendelkezésben is megjelölt tényezőket - az időjárást, az utminőséget, a forgalmi viszonyokat - figyelembe véve indokolatlanul fellazítják az egyébként sem szűk fogyasztási normákat. a gazdálkodó szervezetek közül, főként az állami vállalatok vizsgálták felül és módosították az anyaggazdálkodással kapcsolatosan a korábbi hiányos ügyvitelt, de továbbra sem kielégítő a helyzet a mezőgazdasági nagyüzemekben. sajnos, nem javult a közúti gépjárműpark teljesítményének kihasználása, sok az üresen futó jármű, s az így elpazarolt üzemanyag.

a vizsgálat megállapításaihoz tartozik az is, hogy az évmég nem dolgozta ki az építőipari erő-és munkagépek hajtó és kenőanyagfelhasználásának normáit, alkalmazásuk rendjét. előrébb jár e téren a mém: alkalmazási útmutatóval ellátott norma-szabályzatot adott ki ajánlás jelleggel. az ajánlás azonban még nem jelenti az alkalmazást is: az általános tapasztalat szerint a gazdaságokban sem az üzemanyagfogyasztás mérésével, sem ellenőrzésével nem foglalkoznak még kellő szigorral.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 2. népi ellenőri javaslatok.... /folyt/gw

továbbra is gondot okoz, hogy a járműveket üzemeltetők meglehetősen nagyvonalúan kezelik a bizonylati fegyelmet, számos vállalatnál pontatlanul vezetik a kutykönyveket, a menetokmányokat, a gépnaplókat, a további tennivalókat jelzi, hogy az üzemanyag-megtakarítás ösztönzésére - a gépjárművezetők, a gépkezelők anyagi érdekeltségének erősítésére - meg mindig nincs egységesen követhető módszer. a téma egészét áttekintve a kneb megállapította, hogy csupán kiegészítő központi intézkedések kiadására van szükség, s az észszerű, a takarékos gazdálkodás alapvetően a vállalatokon, az üzemanyagfelhasználókon mulik. tenni valóik megoldását a népi ellenőrök több mint 600 javaslattal segítették, s a továbbiakban is figyelemmel kísérik e tanácsok, figyelmeztetések fogadtatását, a javaslatok megvalósítását, s hogy az illetékesek a korábbinál hathatósabban igyekeznek-e előmozdítani a takarékosabb üzemanyagfelhasználást. /mti/

bb. 3. anyanyelvi verseny középiskolásoknak

i/dg/z/bc/gw ie

1980. május 27.

Édes anyanyelvünk versenyt hirdetett a középiskolák, valamint a szakmunkásképzők tanulói számára sátoraljauhely város tanácsa, a borsod-abauj zemplén megyei tanáccsal és a kisz megyei bizottságával karöltve. a verseny célja, hogy ily módon is hozzájáruljanak anyanyelvünk apolásához, megszerettetéséhez, a szép beszéd-készség fejlesztéséhez. a verseny meghirdetésével egyben a zempléni kossuth-és kazinczy-hagyományokat is ápolják.

az iskolák nevezéseiket október 1-ig küldhetik el. a sátoraljauhelyen október 23-26.-án megtartandó döntő 15 legsikeresebb ersenyzője értékes jutalomban részesül, és megkapja a sátoraljauhely által adományozott emléklakettet. az ünneplés eredményhirdetésre és a díjkiosztásra széphalomban kerül sor, ahol a résztvevők koszorut helyeznek el kazinczy ferenc sírján. /mti/

- 4 -

bb. 4. társulás a számítógépek jobb kihasználására

i mgmm/p pp ie

1980. május 27.

tizenhét vállalat, illetve intézmény részvételével megalakult a számítástechnikai bázisintézetek alkalmazásfejlesztési társasága. a társulás legfontosabb célja az, hogy a szocialista országokban gyártott számítógépek alkalmazásához egységes írásos utasításokat, úgynevezett software programokat alakítsanak ki és ezeket bevezessék a termelő vállalatok rendszerébe.

a társulás munkájában nemcsak a számítástechnikai kutatóintézetek vesznek részt, hanem képviseltetik magukat a szállítási, hírközlési vállalatok és az érdekelt minisztériumok is. ezzel lehetőség nyílik arra, hogy a számítástechnika alkalmazása során észszerű szakmai munkamegosztásban dolgozzanak, s elkerüljék a párhuzamos fejlesztéseket. a vállalatok részvétele azért is fontos, mert egy-egy számítógépes szervezés megkezdése előtt kifejezetten kívánatos, ha az intézetek alaposan megismerik a vállalatok szervezeti-működési fölépítését. erre a multban nem mindig került sor. a társulás a vállalati rendszerek elemzése mellett elősegítheti az ajánlott irányítási rendszerek bevezetését, figyelemmel kísérheti az új rendszer működését, s a vállalatok is jól járnak, mert közvetlen kapcsolatba kerülnek az intézetekkel, s drága számítógépüket okosabban használhatják föl.

az alkalmazásfejlesztési társaságot igazgató tanács irányítja, amelynek első elnöke arató mátyás, a társulást kezdeményező számítógépalkalmazási kutató intézet igazgatója lett. /mti/

bb. 5. vasárnaptól az expressz-és gyorsvonatok is megállnak kőbánya-kispest állomáson

i kf /gk/pp p ie

1980. május 27.

az észak-déli metró új szakasza nemcsak a peremkerületek közlekedését javítja, segít a vasutnak is, olyannyira, hogy átalakították a budapest-lajosmizse-kecskemét vonal menetrendi szerkezetét. a kedvező metrócsatlakozásra alapozva az új menetrend szerint mindössze három pár vonat megy be a nyugati pályaudvarra - amelyet nagyban tehermentesít ez az intézkedés - s további tizenhárom pár ingavonat végállomása kőbánya-kispest lesz. a menetrend módosítását egyeztetették a bkv-val, amely ennek megfelelően gondoskodik a vonatokkal érkező utasok továbbszállításáról.

/folyt köv-/

-5-

bb.5./vasárnapról ....folyt/p

a vasut és a metró kőbányai találkozására nyomán az új menetrend életbe lépésétől, vasárnapról nemcsak a személy-, hanem a budapestre tartó expressz- és gyorsvonatok is megállnak kőbánya-kispest állomáson. jóllehet kőbányáról a vonatok és a metrószervevények körülbelül azonos idő alatt érnek a városközpontba, a metró- s a kőbányai autóbusszomópont- azonban kedvezőbb csatlakozási, továbbjutási lehetőséget teremtett. az igény már az új menetrend készítése után merült fel, ezért a napi 15 expressz- és gyorsvonat - szegedről a „napfény”, és a „szeged”, expressz, nyíregyházáról a „szabolcs”, és a „hájdú”, expressz, valamint a szegedi, a záhonyi és a nyíregyházi vonalról érkező gyorsvonatok- kőbányai megállása nem szerepel a nyári menetrendben. erről az érintett vonalakon, vasutállomásokon külön hirdetésekben tájékoztatják az utasokat. /mti/

bb.6. megszépült a pécs pályaudvara- kaposvár és bátaszék állomásépületeit is felújítják

kász/kz/p

1980. május 27.

megszépülve köszönti a mecsekaljai városba érkező utasokat a pécsi pályaudvar századforduló kori épülete. hétezeröttszáz négyzetméternyi falfelületének keramittégla burkolatát csiszolással szabadították meg az évtizedek alatt ráakódott szennyeződéstől, amely az azóta már nyugdíjazott gőzmozdonyok füstjéből szállt alá. az ipari porszívókkal megtisztított falakat portaszitáló elektrosztatikus anyaggal vonták be, amely nemcsak a szennyeződést tartja távol, hanem megőrzi a keramit szép sárga színét és még mosható is. a naponta tizenöt ezer utast fogadó és bucsuztató épület tetőzete és tornyai is új borítást kaptak, s a közeljövőben felújítják a nagycsarnokot is.

/folyt köv./

-6-

bb.6./ megszépült....folytp

a máv és a pollack mihály műszaki főiskola együttműködése keretében kidolgozott speciális eljárást több, a pécsihez hasonló anyagokból és stílusban épített dunántúli állomásépület rekonstrukciójánál is alkalmazzák majd, legközelebb a kaposvári, azt követően pedig a bátaszéki pályaudvart újítják fel ezzel a módszerrel. /mti/

.-

bb.7. „mesterek háza”, hódmezővásárhelyen

dob; /kz/p ie

1980. május 27.

nyolc különféle „hiányszakmát”, üző kisiparos kapott állandó műhelyt hódmezővásárhelyen, az ujonnan létrehozott ugynevezett mesterek házában - a város központi részén, a helybeli kiosk segítségével alakították ki egy meglévő épületből. a létrehozásához maguk a mesterek is jelentős értékű társadalmi munkával járultak hozzá. a lakosság így egy helyen találja meg a férfi és női szabót, a kárpitost, a cipészt, a fodrászt, sőt még olyan divatos szakma is helyet kapott, mint a makramékészítés, amelynek képviselője szakmai tanácsot is ad az ilyen kézimunkák sajátkező kivitelezéséhez. a csongrád megyei kiosk a megye más településein is hasonló ilyen „mesterek háza”, kialakítását tervezi. /mti/

.-

-7-

bb.8. munkavédelmi és egészségügyi rendezvénysorozat az évig-ben

i/be/gg/pp/zsu ie

1980. május 27.

az üzem-, munka- és egészségvédelmi hiányosságok feltárására, a biztonságos munkavégzéshez nélkülözhetetlen ismeretek bemutatására az egyesült villamosgépgyár valamennyi gyár-egységében munkavédelmi és egészségügyi program-sorozatot rendeznek. az események részeként bizottságok vizsgálják meg, hogy a gyárakban mindent megtettek-e az üzemi balesetek megelőzésére, a dolgozók betartják-e a munkavédelmi előírásokat, kielégítő-e az egészségügyi ellátás.

az elmúlt évek során ilyen vizsgálatok eredményeként derítették fel, hogy a darukezelő ülések villamosvezetékeinek ragasztásánál használt illóanyagok károsan hatottak a dolgozók egészségére és ennek megszüntetésére elszívó-rendszert alakítottak ki. az idei rendezvénysorozat azonban nemcsak az ellenőrzést szolgálja, hanem különböző előadások, filmvetítések, kiállítások segítségével felfrissítik és bővítik a legkülönbözőbb területeken dolgozók munkavédelmi ismereteit, bemutatják a különféle biztonsági védőeszközöket, munkaruhákat. ennek során a szot munkavédelmi kutató intézetének anyagából összeállított kiállítás a budapesti gyárakon kívül eljut a ceglédi és bajai üzemükbe is. ezenkívül az évig művelődési Központja olyan műsort készített, amely szórakoztató formában hívja fel a figyelmet a leggyakoribb lazítási hibákra és azok következményeire. hetente két alkalommal pedig a vöröskeresztes aktivistáknak tartanak továbbképző tanfolyamot.

a rendezvénysorozat keretében meghirdették a „munkavédelmi és egészségügyi ötletthonnapot”, valamint ehhez kapcsolódóan az ujitási heteket, amelyekre a beérkező pályázatokat soronkívül elbírálják./mti/

-. -

bb.9. beruházás - megtakarításból

kör/kz/zsu ie

1980. május 27.

a borsod megyei tanács a múlt évben megtakarított pénzből az idén megközelítőleg ötvenmillió forint vissza nem térítendő támogatást nyújt a helyi tanácsoknak, intézményeknek legsürgősebb feladataik megoldásához. a pénzt a már meglévő intézmények felújítására, korszerűsítésére használhatják fel. a rendelkezésre álló összegből összesen harmincöt tanács és intézmény részesül. tíz községben az orvosi rendelőket és lakásokat korszerűsítik belőle, más településeken pedig az általános iskolai szaktantermi oktatás fejlesztéséhez használják fel./mti/

07.50/zsu

9
37

-. -
-8-

bb.10. szakrajokban dolgoznak az uttörők - kísérlet fertődön

mzs/kz/zsu ie

1980. május 27.

új rendszerben tartják az uttörőfoglalkozásokat a fertődi általános iskolában. a kísérletnek az a lényege, hogy az uttörőrajokat nem korcsoportok, hanem érdeklődési körök szerint szervezik. az uttörők 15-27 tagu rajokban tömörülnek, s választhatják a hosimeretet, a bábkészítést, a honvédelmet, az uttörőgárdát, a sütés-főzést, a kreszt, a turisztikát, a népművészetet, az irodalmat, a színjátszást és az atlétikát.

mivel a szakrajokban a különböző koru gyerekek dolgoznak együtt, a foglalkozásokat mindig a szabad szombat előtti pénteken tartják, amikor semmi egyéb kötelesség nem terheli őket. így oldották meg, hogy az egész iskolaközösség részt vehessen a programban. a foglalkozásokat a pedagógusok tartják, akik a tanítási órákról jól ismerik a gyerekek képességeit, s ezek alapján irányítják őket egyik vagy másik szakrajba. a fertődiek vállalkozása így a pályaválasztási munkának is kiváló segítőtje: megkönnyíti a nyolcadikosok döntését arról, hogy hol tanuljanak tovább./mti/

-. -

bb.11. folytatódott a pedagógiai tanácskozás

i/dg/mi/bc/zsu ie

1980. május 27.

a befejezéshez közeledő tanév tapasztalatait, s az új iskolai év tennivalóit szekcióüléseken vitatták meg kedden a fővárosi nevelők hetfőn megkezdődött pedagógiai tanácskozás folytatásaként. a főváros pedagógusainak több mint 1200 képviselője - iskolaigazgató, felügyelő, oktatásügyi irányító, szakszervezeti tisztségviselő - hét munkacsoportban vitatta meg az általános iskolai, a gimnáziumi, a gyógypedagógiai, illetve a szakmunkásképző és a szakközépiskolai nevelő-oktatómunka időszerű kérdéseit.

az évenként hagyományos eszmecsere szerdán az építők székházában a szekcióülések vitájának összefoglalójával, majd az iskolavezetés korszerűsítéséről szóló előadással fejeződik be./mti/

-. -

11.15/zsu

12. 45

-9-

11.15
37

EP

bb.12. szénmonoxid-mérgezés

gk/zsu ie

1980. május 27.

halálos szénmonoxid-mérgezést szenvedett zagyai istván 67 éves nyugdíjas fűtő, budapesti lakos budapesten a baromfi nagykereskedelmi vállalat xiii. révész utca 6. szám alatti ká-zánházában. cigány jeno 42 éves fűtő, budapesti lakost élet-veszélyes mérgezéssel szállították a mentők kórházba. a bal-eset körülményeit a rendőrség szakértő bevonásával vizsgálja.
/mti/

bb.13. közlekedési balesetek

mi/zsu ie

1980. május 27.

szentdienes községben farkas gábor 21 éves gépkocsi-vezető, katádfai lakos tehergépkocsijával kanyarodás közben összeütközött egy vele szemben közlekedő motorkerékpárral, melyet szabadi gyula 22 éves erdőgazdasági munkás, sumonyi lakos vezetett. a baleset következtében szabadi olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

somlónvásárhelyen egy utkereszteződésében jóó dezső 43 éves művezető, ajkai lakos személygépkocsijával - a vizsgálat eddigi megállapítása szerint - nem adta meg az elsőbbséget egy személygépkocsinak, azzal összeütközött, majd tovább haladva nekiütközött egy másik személygépkocsinak is. a baleset következtében jóó dezső a kórházba szállítás közben meghalt, egy személy súlyos, két személy pedig könnyű sérülést szenvedett.
/mti/

bb.14. nemzetközi ioncsere szimpózium kezdődött siófokon

bév/káz/zsu ie

1980. május 27.

nemzetközi ioncsere szimpózium kezdődött kedden siófokon 25 ország szakembereinek részvételével. dr. mezey barnának, a magyar kémikusok egyesülete elnökének, a chinoin vezérigazgatójának megnyitója után négy szekcióban vitatják meg az ioncsere-alkalmazásának, előállításának, alkalmazásának legújabb eredményeit. összesen hatvan előadás hangzik el az ioncsere-alkalmazásról, ezekről a sajátos tulajdonságú szilárd és cseppfolyós anyagokról, amelyek oldatokkal érintkezve azok összetételét megváltoztatják. jelentőségük igen nagy. használatosak többek között az ipari vizek tisztításánál, nagy tisztaságú vizek előállításánál, eródművek, vegyipari, elektronikai üzemek számára. az értékes fémek összegyűjtésében, az oldatokból történő kivonásban is nagy szerepük van, s biztonságosan elválasztják egymástól a ritka földfémeket.

/folyt..köv./

12.10/zsu

-10-

12.11
37

bb.14./nemzetközi .... folyt./zsu

magyarországon negyedik alkalommal rendezik meg az ioncsere szimpóziumot, és ez a tény a tudományág és az ipari alkalmazás, gyártás elismerését is jelenti. a veszprémi vegyipari egyetem több tanszékén foglalkoznak ioncsere-alkalmazásával, azok működési elvének kutatásával, természetes ioncsere-alkalmazásával, és a technológiai folyamatokban történő felhasználásával.

a fűzfői nitrokémia több mint két évtizede gyártja az ioncsere-alkalmazás műgyantákat. összesen 25 variációban készíti ezeket az értékes anyagokat, amelyeket az eródművek mellett hasznosítanak az élelmiszeriparban is.
/mti/

bb.15. időjárásjelentés

zsu hgy

1980. május 27.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. május 27-én 12.00 órakor:

folytatódik a meleg idő

száraz földünk északi, északkeleti részén alacsony nyomású légköri képződmények hatására változékony, többfelé csapadékos az idő. a skandináv-félsziget déli vidékein valamint a kelet-európai síkságon a nappali felmelegedés továbbra is jelentősen elmarad a május végén megszokottól. európa középső és déli részén ugyanakkor a helyi tényezők alakítják az időjárást. a nappali gomolyfelhőképződésből csak néhány helyen alakul ki zápor, zivatar.

francia- és spanyolország fölött egy mérsékeltövi front húzódik, amely lassan kelet felé helyeződik át, a de a következő időszakban valószínűleg még nem kell számolni hatásával.

/folyt.köv./

13.00/zsu

-11-

14.11
37

bb-15./időjárás .... folyt./zsu

hazánkban hétfőn délelőtti túlnyomóan napos idő volt, majd többfelé megnövekedett a gomolyfelhőzet. pátyodról és móróról gyenge záport jelentettek. kora délutánra 20, 25 fokig melegedett a levegő. kedd hajnalra 5,13 fokig csökkent a hőmérséklet. délelőtti folytatódott a derült idő, 11 órakor 18,22 fokot mutattak a hőmérők.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 18,1 fok volt, 0,2 fokkal magasabb, mint a száéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mb, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 17 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

kedden túlnyomóan napos, száraz idő, szerdán időnként megnövekvő gomolyfelhőzet, néhány helyen - főként délnyugaton záporral, zivattal.

napközben megélénkülő déli, délnyugati szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7 és 12 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 23 és 28 fok között.

a duna vizállása budapestnél 345 cm, hőmérséklete 14,4 fok. /mti/

bb.16. ábrahám kálmán az nszk-ba utazott

pp/gk/zsu ie

1980. május 27.

ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter dr. dieter haack-nak, az nszk területrendezési, építésügyi és várospitési miniszterének meghívására építésügyi küldöttség élén kedden a német szövetségi köztársaságba utazott, ahol megbeszéléseket folytat a két ország építőipari együttműködése bővítésének lehetőségeiről. /mti/

13.15/zsu

-12-

14¹⁰
3P

bb.17. megjelent magyarul valerij rjumin naplója

i/km/z/zsu ie

1980. május 27.

megjelent magyarországon - a világon először - valerij rjuminnak, a szozuz 35. fedélzeti mérnökének a szaljut 6 űrállomás egyik lakójának naplója. a lapkiadó vállalat gondozásában napvilágot látott minikönyv a kiváló űrpilóta feljegyzéseit közli. abból az időszakból, amikor a szaljut 6-on első ízben világrekordot felállítva 175 napig keringett a kozmoszban. a kis könyvecskeben fotók is találhatóak az űrhajózás történetéről, s közlik azoknak a szovjet űrhajósoknak a nevét, akik napjainkig a kozmoszban jártak. /mti/

bb.19. ndk szövetségi delegáció érkezett hazánkba

pp/gk/zsu hgy

1980. május 27.

a szövetség elnökének meghívására kedden hazánkba érkezett a német demokratikus köztársaság fogyasztási szövetségi delegáció tárgyalásokat folytat a két ország fogyasztási szövetségi mozgalmával kapcsolatos kérdésekről, komárom és bács megyében tanulmányozza a szövetségek munkáját és aláírja a szövetség és az ndk fogyasztási szövetségi szövetségei közötti 1981-1985. évre szóló társadalmi-gazdasági együttműködésre vonatkozó megállapodást. /mti/

bb.20. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1980. május 27-én 14.00 óráig

zsu hgy

1980. május 27.

1. óvodai felvételek
  2. népi ellenőrzés
  3. anyanyelvi verseny
  4. számítógép-társulás
  5. kőbánya-kispest
  6. pécsi pályaudvar
  7. mesterék háza
  8. munkavédelmi hónap
  9. beruházás megtakarításból
  10. szakrajzok
  11. pedagógiai tanácskozás
  12. gázmérgezés
  13. balesetek
  14. ioncserélő szimpózium
  15. időjárás
  16. ábrahám kálmán az nszk-ba utazott
  17. rjumin könyve
  18. képviselőjelöltek
  19. szövetségi delegáció
  20. hírjegyzék
- /mti/

14.00/zsu

14²⁰
3P

-13-

bb. 23. nyári egyetemek a fővárosban

t/kj/pr/gw hgy

1980. május 27.

az idén két nyári egyetemnek ad otthont a főváros, mindkét tit-rendezvény témája egyaránt számot tart a hazai és a külföldi szakemberek érdeklődésére - tájékoztatták az újságírókat a kossuth klubban a tit budapesti szervezetének munkatársai kedden.

második alkalommal fogadja hallgatóit - június 30. és július 12. között - az állam-és jogtudományi nyári egyetem, amely a kgst-integráció jogi kérdéseivel, valamint annak magyar vonatkozásaival foglalkozik. a kgst-ben a hetvenes évek közepétől fel-
lendült a jogi tevékenység, ez indokolja, hogy a tit napirendre tüzi nyári egyetemén a kgst-jogi problémáit. a kéthetes előadás-és konzultációsorozat keretében az „alkalmi diákok”, egyebek között megismerkednek a kgst-integráció elméleti alapkérdéseivel, a kgst-bankok tevékenységével, a közös beruházások helyzetével. tájékoztatás hangzik el a kgst és az európai gazdasági közösség szerződés-kötésének esélyeiről is. a tit természettudományi stúdiójában tartandó rendezvényre - amelyre június 4.-ig fogadnak el jelentkezést - eddig csehszlovákiából, a szovjetunióból, valamint ausztriából, finnországból, hollandiából és az egyesült államokból jelezték az érdeklődők részvételi szándékukat.

augusztus 4. és 16. között - ezuttal nyolcadik alkalommal - rendezik meg a közgazdasági nyári egyetemet. a csaknem kéthetes kurzus résztvevői a magyar népköztársaság gazdasági életének, gazdaságpolitikájának és irányítási rendszerének fő kérdéseivel ismerkednek. az előző évek gyakorlatától eltérően idén a hazai közgazdászok, üzletemberek, pénzügyi és üzemi szakemberek, valamint egyetemisták jelentkezésére is számítanak a rendezők. a közgazdasági egyetem nyelvi intézetében rendezendő programon - amelyre eddig 11 országból jelentkeztek - a hallgatók képet kapnak foglalkoztatási és életszínvonalpolitikáinkról, a jövedelem-szabályozásról és a lakossági fogyasztás változásairól is.

/folyt. köv./
15.40/gw

175
SP

- 14 -

bb. 23 nyári egyetemek .... /folyt/gw

mindkét fővárosi nyári egyetemen a szakterületek neves személyiségei, egyetemi tanárok és a minisztériumok vezető munkatársai tartanak konzultációval kísért előadásokat. a külföldi résztvevők a rendezvényeket angol, német és orosz nyelvű szinkrontolmácsolás segítségével követhetik nyomon. /mti/

bb. 21. budapesten az ndk nemzeti frontjának delegációja

s/pr/gw hgy

1980. május 27.

a hazafias népfront budapesti bizottságának meghívására kedden budapestre érkezett az ndk nemzeti frontjának berlini delegációja inge schrader titkár vezetésével. a delegáció négy napot tölt fővárosunkban. itt-tartózkodása alatt tanulmányozza a budapesti népfrontmozgalom tevékenységének tapasztalatait, a lakóterületi politikai munka eredményeit, módszereit. /mti/

bb. 22. elhunyt basilides sándor

gk/pr/gw hgy

1980. május 27.

basilides sándor festőművész, a képzőművészeti és iparművészeti szakközépiskola kiváló cimmel kitüntetett, nyugalmazott tanára 79 éves korában elhunyt.

képző-és iparművészeti szakközépiskola

15.45/gw

1720
SP

- 15 -

bb. 24. javul a munkavédelem a tanácsi vállalatoknál borsodban
kör/kz/gw hgy 1980. május 27.

csökkent a balesetek és az abból eredő munkanap kiesések száma a borsod megyei tanácshoz tartozó harminchét vállalatnál. a foglalkozási ártalommal összefüggő megbetegedés ezeknél a vállalatoknál nem is fordult elő - állapították meg a borsod megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden, miskolcon tartott ülésén. a megelőző vizsgálatok alapján a testület megállapította, hogy a javulás a munkakörülmények korszerűsítésének, a balesetet okozó „veszélygócok”, feltárásának és megszüntetésének köszönhető. különösen sokat jelentett, hogy több mint harmincmillió forintot fordítottak a legtöbb „sebesülést”, okozó nehéz fizikai munkát igénylő rakodás gépesítésére. a borsod megyei kézműipari vállalatnál pedig a zajszíntet is sikerült csökkenteni. problémát okoz viszont az egyes védőfelszerelések, így a védőkesztyűk, szemüvegek, sisakok gyenge minősége nem egyszer a munkavégzést is nehezítő kiképzése. ezért a dolgozók ezeket nem szívesen használják. a testület állásfoglalása szerint a jövőben a hiányosságok felszámolására előírt intézkedések végrehajtását az eddiginél szigorúbban kell ellenőrizni, s meg kell oldani, hogy a dolgozók, elsősorban a szocialista brigádok érdekeltek legyenek a munkavédelmi ujitások számának növelésében. /mti/

bb.33. a szerkesztőségek figyelmébe!

pr/p hgy 1980. május 27.

mai bb.18-as számú anyagunkat /képviselőjelöltek/
v i s s z a v o n j u k . a képviselőjelöltek névsorát szerda
hajnali kiadásunkon közöljük. /mti/

15.55/p

17²⁵
3P

-16-

bb. 26. magyar együttes a nemzetek színháza fesztiválon

t/me/gg/pr/gw hgy

1980. május 27.

kedden amsterdamban utazott a „studio k” színházi alkotóközösség. a hvdszifodor tamás vezette - 13 tagú amatőr együttese május 29 és június 15-e között fellép a nemzetek színháza fesztiválon. eugene genet francia szerző a balkon című művét és georg büchner woyzeck című drámáját mutatják be a magyar művészek, köztük gaál erzsébet, oszkay csaba, székely b. miklós, németh ilona. külföldön két évvel ezelőtt wroclawi és bécsi, tavaly londoni vendégszereplésük során szereztek elismerést játékaiknak. ez a második magyar együttes, amelyet meghívtak az unesco égisze alatt rendezett színházi találkozóra.

a woyzeck című dráma előadását filmen is láthatják majd a magyar nézők: szirtes andrás a balázs béla studio rendezője filmre, gothár péter, a magyar televízió fiatal művészek stúdiójának szervezésében tévé-filmre rendezte. /mti/

bb. 27. magyar-svájci közlekedési tárgyalások

pp/mi/gw hgy

1980. május 27.

urbán lajos közlekedés-és postaügyi államtitkár kedden svájcba utazott, ahol a társmínisztérium illetékes vezetőivel tárgyalásokat folytat a műszaki-tudományos együttműködés lehetséges területeiről és formáiról. ott tartózkodása során meglátogat több közlekedési létesítményt is. /mti/

16.00/gw

17⁰⁰
3P

- 17 -

bb.28. kezdeményezések a minőség és a gazdaságosság javításáért - értékelték a tatabányai üzemek kongresszusi munkaversenyét

ráb/kz/p hgy

1980. május 27-

a város üzemében dolgozó szocialista brigádvezetők részvételével értékelték kedden tatabányán a felszabadulási- és a kongresszusi munkaverseny eddigi eredményeit. a tanácskozáson többek között elmondták, hogy az 1400 tatabányai szocialista brigád csaknem 20.000 tagja elismerésre méltó teljesítménnyel dolgozott a verseny első szakaszában - a múlt évben - s az idén is számos kezdeményezést tett a minőség és a gazdaságosság javításáért. a legtöbb kollektív munkahelye leg-égetőbb gondjának megoldásához kíván segítséget nyújtani és új módszerek után kutat, hogy nagyobb ütemben növelhessék a termelékenységet. a múlt évben és az idén is a kívánt termés-növekedést a termelékenység nagyarányú növelésével érték el a város üzemében. a komárom megyei állami építőipari vállalat brigádjai javították az új lakások minőségét, s az idei versenyben arra törekednek, hogy 2-5 nappal csökkentsék az egy lakásra jutó kivitelezési időt. a tatabányai bányász szocialista brigádok felelevenítették a „nevelj új bányászt, mozgalmat, fiatalokat vedd magukhoz, gondoskodnak szakmai nevelésükről, hogy mielőbb kiváló vajúrókká váljanak. a bányász üzemek legjobb brigádjai bekapcsolódtak a nagyegyházi új bánya építésébe is, hogy egy évvel megrövidítsék építési határidejét. a kiserőüzemben a brigádok kezdeményezésére elsősorban a termékek minőségét javították. a keripar tatabányai gyárában megszüntették a veszteséges termelést, ebben az üzemben, valamint a bányagépgyártóban, a delta ipari szövetkezetben és másutt intézkedéseket tettek az előnyösebben értékesíthető új termékek előállítására. a verseny során több vállalatnál hatékonyabb készletgazdálkodást alakítottak ki, s így egy éven belül négy százalékkal csökkent a város iparának készlete. a szocialista brigádoknak nagy részük van abban is, hogy tavaly 27 millió forint értékű anyagot, energiát megtakarítottak az üzemekben, s az idén is sok jó kezdeményezés született a takarékosabb gazdálkodásra.

a tanácskozáson a városi pártbizottság vezetői ismertették, hogy a következő hónapokban milyen feladatok megoldásához várják a szocialista brigádok segítségét. mindenekelőtt a munkaidő jobb kihasználásánál, az ésszerűbb munkaerő-gazdálkodás kialakításánál számítanak a brigádok javaslataira. a vállalatok közötti munkaerővándorlás ugyanis változatlanul magas - évenként 7.000 fő - s ez lazítja a munkafegyelmet, károsan hat a folyamatos termelésre. a brigádok képviselői elmondták, hogy nem mindenütt biztosítják a megfelelő feltételeket a zavartalan munkához, s a szervezetlenség, a rossz anyagellátás miatt a munkaidőkihasználás ezeken a helyeken.

/folyt köv./

16.00
17.40
3P

-18-

bb.28./ kezdeményezések ....folyt./

a városi tanács képviselői kitüntetésekkel adták át a tanácskozáson azoknak a brigádoknak és üzemek kollektívájainak, amelyek a kongresszusi munkaversenyben, a termelő és a társadalmi munkában egyaránt átlagon felüli teljesítményt értek el./mti/

..-

bb.29. megjelent az új országos építésügyi szabályzat - sajtótájékoztató az egyszerűsített előírásokról

t sb/gk/p pp/ hgy

1980. május 27.

július 1-én lép életbe az új országos építésügyi szabályzat, amely a hat évvel ezelőtt kiadott és a két éve módosított régi szabályzatot váltja föl. az új előírásokat kedden sajtótájékoztatón ismertették az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban a tárca illetékes vezetői. elmondták, hogy a beruházások hatósági előírásainak, eljárásainak felülvizsgálatát elrendelő kormányhatározat végrehajtásával szoros összhangban dolgozták ki az új szabályzatot és egyeztették más minisztériumok, főhatóságok és egyéb érdekelt szervezetek szakembereivel.

az új szabályzatban az általános érvényű, tehát a hatóságokra, a vállalatokra és más jogi személyekre, valamint az állampolgárokra egyaránt kötelező és közérdekű követelményeket rögzítették. a változások lényege, hogy egyszerűsítették az előírásokat, megszüntették a fölösleges kötöttségeket, a túlszabályozottságot és a gazdaságosság figyelembevételével alakították ki az új követelményeket. nagy gondot fordítottak arra is, hogy az új előírások tartósak legyenek, tehát később se fékezzék a műszaki haladást. nemcsak csökkentették az előírások számát, de ennél is jelentősebb, hogy csak az alapkövetelményt határozták meg, a megoldás módját nem részletezték, s így szabadabb kezet kapnak a tervezők, „zöld utat”, az új műszaki megoldások.

az ország 1451 települése mellett 184 ezer hektár az ugynevezett zártkert, tehát a külterületnek nagyjából nem művelhető, elkülönített része. az új előírások lehetőséget nyújtanak arra, hogy az országos jelentőségű üdülőterülettel nem rendelkező városban vagy községben a szőlővel vagy gyümölcsösökkel telepített zártkertben a legalább 1500 négyzetméter -417 négyszögöl- földrészleten az állampolgár most már a korábbinál nagyobb, de legfeljebb 30 négyzetméter alapterületű gazdasági épületet helyezzen el.

/folyt köv./
16.15/p

-19-

17.45
3P

bb.29./megjelent.....folyt/p

a megyei tanács jelöli ki ezeket a zártkerti szőlőket vagy gyümölcsös területeket, a lakóházak, az üdülőépületek és melléképületeinek egymás közötti legkisebb távolságát ezután már nem a szintek, illetve az emeletek száma szerint, hanem a homlokzat magassága alapján határozzák meg. több új intézkedésben írták elő az épületek közötti védőtávolság változásait. a csupán egy-két személygépkocsit tároló garáznál például a lakóépülettől számítva a korábban előírt hat helyett három méter a védőtávolság.

az új szabályzat könnyíti a rokkantkocsival közlekedők helyzetét, ugyanis előírja, hogy a közforgalmi aluljáró, a gyógykezelő intézet, a szociális otthon, a tanácsháza ügyfélforgalmi bejáratait ennek megfelelően lejtős megoldással alakítsák ki, az új előírások több lehetőséget nyújtanak gázkonvektorok beépítésére, s az ugynevezett fél-szobák alapterületének növelésével a lakások fekhelymentes nappali szobájának kialakítására is.

az új szabályzat hatályba lépéséig a minisztérium előadássorozatokon ismerteti a tanácsok, a különböző szakhatóságok és tervező vállalatok szakembereivel az új előírásokat, hogy még az alkalmazás előtt egységes álláspontot alakítsanak ki a követelmények érvényesítésében, értelmezésében.

/mti/

bb 32. tejnap somogyban

kász kz bh hgy

1980. május 27.

a nemzetközi tejnapot ingyenes kóstolókkal, szakácsversennyel, új termékek bemutatásával, táplálkozástudományi előadással és kiállítással tették emlékezetessé somogyban. a kaposvári tejipari vállalat a megyeszékhelyen kívül síófokon is ízletit adott legújabb termékeiből a tejkedvelőknek, s a héten még több helyen is tartanak árubemutatót. a somogyiak először kóstolhatták meg többek között a kaposvári citromos, mazsolás, vaníliás krémturókat, s a néhány óra alatt népszerűvé vált karamellós tejet. a szakácsok és a cukrászok tejtermékekből készített inycenségeket versenyeztettek, s a vetélkedőt a kaposvári dorottya étterem dolgozói nyerték. a legfinomabb sajtos hidegtálat sziráczy-né györfly mária, a legszebb „tejes”, tortát nagy géza készítette. a köjál somogy megyei székházában kiállítással és filmvetítéssel illusztrált előadást tartottak az egészséges táplálkozásról.

somogyban az utóbbi években egyenletesen nőtt a tej, és különösen a belőle készült sajt fogyasztása. az idej tejnapon a korszerű étkezési szokások kialakítása végett főleg a tejtermékek kevésbé ismert felhasználási lehetőségeit kívánták népszerűsíteni az élelmezési szakemberek. /mti/

-. -

16.30/bh

-20-

17¹⁰
3P

bb 25. elhunyt radnóti istván

feh kz bh hgy

1980. május 27.

hosszantartó, súlyos betegség után, életének 58. évében elhunyt radnóti istván, a veszprém megyei tanács nyugalmazott elnöke, a szocialista magyarországiért érdemrend kitüntetettje. temetéséről később intézkednek.

a minisztertanács tanácsi hivatala

az mszmp veszprém megyei bizottsága

a veszprém megyei tanács

/mti/

-. -

bb 30. elhunyt szegedi emil

mm pr bh hgy

1980. május 27.

szegedi emil újságíró, fotóművészeti szakíró, a magyar fotóművészek szövetségének alapítótagja, a fotó című lap nyugalmazott olvasószerkesztője 73 éves korában elhunyt. temetéséről később intézkednek.

/mti/

magyar fotóművészek szövetsége

-. -

bb 35. találkozó az mszbt székházában

pr bh hgy

1980. május 27.

kedden abbaszalijev szabit kaszumovics, az azerbajdzsáni szszk minisztertanácsának elnökhelyettese - azerbajdzsáni küldöttség élén - látogatást tett a magyar-szovjet baráti társaság székházában. a delegációt, amely a szovjet-azerbajdzsánt bemutató kiállítás megnyitására érkezett budapestre, bíró gyula, az mszbt főtitkára fogadta. a találkozón jelen volt i.v. szalimon, a szovjet baráti társaságok szövetségének magyarországi képviselője. /mti/

-. -

16.35/p

-21-

Vh 18³⁰

bb. 31. kilencvenkét pályamű - átadták a mém pályázati díjait

t/mg/s/pp/gw hgy

1980. május 27.

hasznosítható-e a kukoricaszár a szarvasmarha programban? megszervező-e a traktorok karbantartása a gépkocsikhoz hasonló szervizrendszerben? hogyan használhatóak föl jobban a tej alkotórészei a krémsajtok gyártásában? - ilyen és ehhez hasonló kérdésekre feleltek igennel tanulmányaikban azok a mezőgazdasági és élelmiszeripari szakemberek, akik részt vettek idén a miniszteri jutalom elnyerésére kiírt mém-pályázaton.

a mém célja az volt, hogy mozgósítsa a tárca területén dolgozó szakembereket a hozamokat növelő, minőséget javító és a külföldi eredményeket meghonosító eljárások kidolgozására. az egyetemek érdeklődését mutatja, hogy a föl hívásra 92 pályamű érkezett be a minisztériumba, többnyire a takarmánygazdálkodás, az újszerű szervezési eljárások és a környezetkímélő módszerek témájában. a pályaműveknek csaknem a fele a gyakorlatban is megvalósítható, közvetlenül gazdasági célt szolgáló kutatási eredmény. ezek közül a zsüri debreceni béla, antal józsef, buzás istván, fekete attila, nagy mihály, sipos sándor és sváb jános egyetemi tanárok, illetve mezőgazdasági kutatók munkáját tartotta legsikeresebbnek. közös tanulmányuk a szántóföldi növények műtrágya igényének számítási módszereivel foglalkozik, s olyan javaslatot tartalmaz, amelynek gyakorlati bevezetésével elérhető, hogy a szántóföldi növények se több, se kevesebb műtrágyát ne kapjanak a szükségesnél. ezt a munkát a mém 40 ezer forinttal jutalmazta.

a fődíjon kívül még hét pályamunkát részesítettek elismerésben. a jutalmakat román páf mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter adta át kedden a mém-ben. /mti/

Munkatársai, a kutatók és a gyakorlati szakemberek

bb. 36. kórus-siker
gg/pr/gw hgy

1980. május 27.

a csokonai művelődési ház tavasz leánykara a franciaországi tours-ban megrendezett nemzetközi kórusversenyen a női kategória 1. díját, valamint a zsüri különdíját nyerte a modern művek legjobb tolmácsolásáért. /mti/

16.30/ww

- 22 -

12³⁰

bb. 38. bemutató a magyar-szovjet ürprogram jegyében - szakmai nap,

t/kg/sz/s/st/gw hgy

1980. május 27.

kedden ismét szakmai napot tartottak a bnv-n. a vásárszervezők a közös magyar-szovjet ürprogram jegyében várták a szakembereket, délután pedig a nagyközönséget. a pavilonok bejáratait színes fényképes plakátok díszítették, a kiállítók, a vásárlátogatók és a külföldi vendégek részére az ürprogramot bemutató prospektusokat osztottak. az interpress ürhajózással kapcsolatos filmeket vetített, ezek beszámolnak a magyar-szovjet ürhajóspár életéről, a csillagvárosi előkészületekről. a hangosbemondó folyamatosan tájékoztatta a közönséget a legfrisebb üreseményekről. a kiállító standokon bemutatták azokat a műsereket, berendezéseket, amelyeket a szojuz-36 személyzete magával vitt. így a medicor standján egész nap népes nézősereg ismerkedett a balaton műszerrel, a diagnoszt táskával és az interferon ürbiológiai kísérlet készülékével.

néhány vállalat sajtótájékoztatón mutatta be tevékenységét. a magyar alumínium tröszt vezetői elmondták, hogy bauxittermelésünk ebben az évtizedben másfélszeresére, timföldgyártásunk csaknem kétszeresére emelkedett. ugyanakkor az értékesítés megháromszorozódott és az export még ennél nagyobb ütemben, négyszeresére növekedett. jelenleg már a tröszt a magyar gazdaság legnagyobb exportőre. az alumíniumipari vállalatok fejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése az alumínium feldolgozottsági fokának növelése. a feldolgozóipari és a készáruteremelő üzemekben jelenleg is jelentős beruházási-fejlesztési programok valósulnak meg, amelyek egyúttal a minőség lényeges javítását is biztosítják majd. közép-európa legnagyobb feldolgozó üzemében, a székesfehérvári könnyűfémműben a korszerűsítésekkel párhuzamosan erőteljes kutatómunka folyik új ötvözetek, eljárások, technológiák kifejlesztésére és bevezetésére. nagy keletje van itthon és külföldön az alumíniumipari késztermékeknek, például a szendvics paneleknek, a lakótér-elemeknek és a nyílászáróknak. bányászatunk is mind gyakrabban alkalmazza az alumíniumipar hidraulikus bányatámját, amelynek súlya alig harmada a hagyományosnak. ezek közül is jónéhány új típus mutatkozik be a bnv-n. az alumíniumipari vállalatok számos komplett beruházásban is részt vállalnak, együttműködnek jugoszláv, ndk-beli, lengyel, indiai, sri-lankai és jamaicai cégekkel.

/folyt. köv./
16.45/gw

- 23 -

12³⁰

bb. 38. bemutató a magyar-szovjet üprográm.....1./folyt./gw

a villamosipari kutatóintézet a napelem kutatás eddigi eredményeiről adott számot. e témával egy évtizede foglalkoznak, s jelenleg a legsikeresebb fejlesztési eredményük, a kiállításán is szereplő szilícium alapú napelem, amely a nap fényenergiáját közvetlenül villamosenergiává alakítja. ennek a napelemnek nagy előnye a korlátlan élettartam, a minimális karbantartási igény. elsősorban ott hasznosítható a gyakorlatban, ahol túlságosan költséges lenne az elektromos vezetékrendszer kiépítése. egyebek mellett a hajózásnál bóják éjjeli kivilágítására használják, de az iszkaszentgyörgyi adót is hazai fejlesztésű napelemmel látták el, ez szolgáltatja a villamosenergiát.

a magyar hajó-és darugyár standján vevő-eladó találkozóra került sor, ennek keretében a hazai konténervásárlók adták közre tapasztalataikat, igényeiket a gyártóknak. az mhd az idén több mint 4000 különböző konténert gyárt, nagy részüket exportra, de belföldre is jut belőle. a legnagyobb hazai felhasználó a máv és a volán. különösen nagy a kereslet a csomagolt áruk tárolására és szállítására alkalmas boxkonténerek iránt. emellett a hajógyáriak rugalmasan alkalmazkodnak a speciális igényekhez. a külföldi megrendelők között olyan neves partnerek is szerepelnek, mint az angol seacontersh atlantic cég, amellyel éppen most állapodtak meg négy millió dollár értékű konténer ez évi kivitelére. azt is bejelentették, hogy a bnv-n az egyik csehszlovák vállalattal is meg egyezett a hajó-és darugyár újabb 16 tonnás uszódaru exportjára. a berendezést a jövő évben gyártják le.

öt évre szóló kutatási-fejlesztési szerződést kötött a videoton és az afit. a megállapodás célja az autójavítóiparban a számítógépes irányítórendszer kialakítása. a tervek szerint kis számítógéppel látják majd el a következő években a gépjármű szervizeket, egy-egy terminállal a munka felvevőket, a raktárakat, a műhelyeket és a számlázást. a központban pedig nagyteljesítményű berendezés gyűjti, rendszerezi értékeli a befutó adatokat.

/folyt.köv./
17.00/gw

- 24 -

Hd 18³⁰

bb. 38. bemutató a magyar-szovjet üprográm.... 2./folyt/gw

ennek nyomán nagy mértékben javul a szolgáltatás színvonala, csökken a szervizekben a várakozási idő és az alkatrész-gazdálkodás is áttekinthetőbb lesz. az első ilyen programozó rendszert 1982-re építik ki, majd fokozatosan a többi szervizben is bevezetik.

hazai és külföldi delegációkat is fogadtak kedden a bnv-n. a vásárra látogatott petr basikarov a bolgár külkereskedelmi miniszter első helyettese.

szerdán folytatódik a szakmai napok eseménysorozata. a villamosipari termékek sorában odaitélik a „kiváló áruk fóruma”, emblémákat. újabb vállalatok tartanak sajtótájékoztatót és összegzik vásári tapasztalataikat. /mti/

- . -

bb. 34. szennyvittisztítás nyárfateleptéssel - országos tanácskozás gyulán

bty/st/gw hgy

1980. május 27.

tíz év szennyvittisztítási kísérleteinek a tapasztalatait, eredményeit vitatják meg a témával foglalkozó szakemberek a kedden gyulán, a vízmű vállalatnál kezdődött országos tanácskozáson. mint a megbeszélés első napján elmondták, gyulán létrehozott nyárfateleptéves szennyvittisztító modell beváltotta a hozzáfüzött reményeket. mintegy napi hatezer köbméter, ötven százalékában élelmiszerfeldolgozó üzemekből származó szennyvizet képes teljesen megtisztítani és visszajuttatni a vízháztartásba. ugyanakkor a mintegy 30 hektár területen termelt nyárfának az értékesítéséből származó árbevétel csökkenti a szennyvittisztítás költségét. a nyárfateleptések a felhasznált szennyviz hatására kétszer olyan gyorsan növekednek, mint azok, amelyeket természetes körülmények között tartanak fenn. a tanácskozás résztvevői javasolták a módszer elterjesztését, elsősorban kisebb és közepes nagyságú települések szennyvittisztításának megvalósítására, ahol az összes szennyvittisztítási költség nem haladja meg a napi hatezer köbmétert. /mti/

16.10/gw

- 25 -

↓ a tíz évvel ezelőtt

Hd 18³⁰

bb. 37. benkő marianne gobelinművész faliszőnyege a győri
műszaki főiskolán

mzs/ká/gw hgy

1980. május 27.

benkő marianne gobelinművész impozáns faliszőnyege diszi-
ti a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskola főgazga-
tói tanácstermét. a csaknem 10 négyzetméteres kompozíció lendüle-
tességével, dinamikus hatásával a közlekedést a távközlést szim-
bolizálja. az ives röppályát ábrázoló háttérből két embercsoport
emelkedik ki, ők fogják közre a repülést jelképező óriás mada-
rat.

a művész maga szőtte a nagyméretű faliszőnyeget,
amelyet kedden házi ünnepségen avattak fel. /mti/

bb. 39. dr. otto lambsdorff elutazott hazánkból

s/pá/gw hgy

1980. május 27.

dr. ottó lambsdorff, a német szövetségi köztársaság
gazdasági minisztere, aki veress péter külkereskedelmi minisz-
ter meghívására tartózkodott Magyarországon, kedden délután
elutazott budapestre.

elutazása előtt az nszk gazdasági miniszterét fogadta
puja frigyas külügyminiszter. /mti/

bb. 41. magyar-ndk barátsági napok vas megyében

lér/st/gw hgy

1980. május 27.

magyar-ndk barátsági napok kezdődtek kedden vas megyében. a haza-
fias népfront vas megyei bizottsága és a budapesti ndk kulturális
és tájékoztató központ közös rendezésében. szombathelyen a remix
gyáregységében baráti találkozót tartottak, ahol erwin skeib, az
ndk kulturális és tájékoztató központ igazgatója az üzem szocia-
lista brigádjainak képviselőivel folytatott baráti eszmecsere,
tájékoztatta őket a német demokratikus köztársaságban folyó szo-
cialista építőmunkáról, a dolgozók életéről, válaszolt az érdek-
lődők kérdéseire. a gencsapátiban rendezett magyar-ndk barátsági
esten ugyancsak erwin skeib tartott nagy érdeklődéssel kísért
előadást. /mti/

16.25/gw

- 26 -

1825

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.25.sz.hirünket /elhunyt radnóti istván/
teljes egészében visszavonjuk és helyette az alábbi szö-
veget adjuk:

bb.25. elhunyt dr. radnóti istván

pr/p hgy

1980. május 27.

mély megrendüléssel tudatjuk, hogy dr. radnóti istván,
a veszprém megyei tanács nyugalmazott elnöke életének 58. évé-
ben hosszan tartó súlyos betegség következtében kedden elhunyt.
temetése május 30-án, pénteken 15 órakor lesz a balatonfüredi
lóczi-temetőben.

mszmp veszprém megyei bizottsága
veszprém megyei tanács

/mti/

-.-

bb.40. lucernatárolási bemutató szekszárdon

blb/p st hgy

1980. május 27.

a lucernaszéna készítés és tárolás biztonságos, korsze-
rű módszeréről két napos országos ankét és gyakorlati bemuta-
tó kezdődött kedden szekszárdon. az ország minden részéről
összegyűlt szakemberek előtt ismertették a dr. vámosi jeno
professzor, az állattenyésztési kutató intézet tudományos fő-
munkatársa vezetésével a szekszárdi állami gazdaságban eredmé-
nyesen kikísérletezett gépesített technológiai rendszer a
lucernaszéna betakarítására, szárítására és tárolására a rend-
szer a dunaujvárosi típusú szerkezetekből összeállított négy
rekeszes, fedett fémajtó alkalmazásán alapul. a megfomnyasz-
tott lucernát hideg és meleg levegő befúvásával terítik szét,
ezzel a legkedvezőbbre csökkentik víztartalmát. a tapasztá-
latok szerint így tartósan jó minőségű magas fehérje- és karo-
tintartalmu takarmányt kapnak. igen kedvezőek az eljárás
munkabér- és önköltségi mutatói is. az időjárási kockáza-
tot is kirekesztő új technológiával megoldották a szekszár-
di állami gazdaság eddigi súlyos takarmányozási-tárolási gond-
jait. a szekszárdi gazdaság máshol is vállalta a fémajtás
tárolási módszer teljes kivitelezését és üzembehelyezését.,
az ankét résztvevőinek a gazdaság jegenyési telepén gyakorla-
ti bemutatókat tartanak. /mti/

17.55/p

-27-

1835

bb. 42. orgonahangverseny miskolcon

felhasználható 20 óráig

kör/st/gw hgy

1980. május 27.

a miskolci avasi templomban virágh endre orgonaestjével kedden megkezdődött az idén tizenötödik alkalommal rendezett collegium musicum hangverseny-sorozat. a művész cesar franck két orgonaművét, a „három korál fantáziát”, valamint a „grand piece symphonique”, című művét mutatta be. a szeptember végéig tartó sorozatban tíz orgona hangversenyt rendeznek. /mti/

bb. 43. a svéd zene napjai - budapest

kp/gk/pr/gw hgy

felhasználható 19.30-ig.
1980. május 27.

a svéd zene napjai alkalmából kiállítás nyílt kedden a Liszt ferenc zeneművészeti főiskolán. a nagy multu svéd koncertiroda, a „nikskonszert”, tárlatán több mint félszáz kiadvány: svéd zeneművek költői, partitúrái, katalógusai, valamint hanglemezek adnak izelítőt a mai svéd zene világából. fotók, prospektusok mutatják be a magyar és svéd zenei kapcsolatokat is.

a magyar zeneművészek szövetsége, és a zeneműkiadó vállalat támogatásával rendezett kiállítást - amelyet június 1-ig tekinthetnek meg az érdeklődők - torsten hylander, a svéd királyság budapesti nagykövete és láng istván, a magyar zeneművészek szövetségének főtitkára nyitotta meg.

a zeneakadémia volt a színhelye kedden a - május 25.-én kezdődött - svéd zenei hét első budapesti hangversenyének is. a nagy sikerű koncerten karl erik welin, korunk legjelentősebb orgonaművészeinek egyike hét modern orgonaművet szólaltatott meg.

a június 1-ig tartó zenei rendezvénysorozat további eseményeként miskolcon, szolnokon és budapestben a hattagu „harpans kraft”, modern kamarazenei együttes ad majd koncertet. május 31.-én a zeneakadémián carl rune larsson karmester vezényli a magyar állami hangversenyzenekart: három modern zenekari művet mutatnak be greta erikson és - ezuttal zongorán - karl erik welin közreműködésével. a svéd napok befejező, zeneakadémiai hangversenye greta erikson zongoraestje lesz - modern skandináv művek mellett debussy, liszt alkotásait, valamint beethoven esz-dur szonátáját tolmácsolja. a magyar zeneművészek szövetsége és a svéd társintézet több éves együttműködését is dokumentáló zenei eseményekre népes svéd muzsikusz-delegáció érkezett: részvételükkel több alkalommal rendeznek szakmai vitákat, tapasztalatcserét is. /mti/

1.45/gw

- 28 -

1850

felhasználható: 19.30-tól

bb. 44. petr basikarov

pá/gw hgy

1980. május 27.

a bolgár népköztársaság külkereskedelmi miniszterének első helyettese kedden elutazott hazánkba. elutazása előtt fogadta őt veress péter külkereskedelmi miniszter. /mti/

bb. 45. hazaérkezett szófiából

pá/pr/gw hgy

1980. május 27-

a szocialista országok kulturális minisztereinek - sorrendben tizedik - tanácskozásáról a pozsgay imre kulturális miniszter vezette küldöttség. /mti/

bb. 46. a tv szerda délelőtti műsora

pá/gw hgy

1980. május 27-

megváltozott:

10.20-ig iskola tv,
10.20-kor az úrutazásról jelentjük, összefoglaló az előzőnap eseményeiről.
10.50 órakor anna karenina iv. része
11.45 órakor a delta ismétlése. /mti/

b.47. időjárásjelentés

z/p pj

1980. május 27.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

meleg idő

várható időjárás az ország területére szerda estig: napközben időnként megnövekszik a gomolyfelhőzet, és néhány helyen, főként délnyugaton záporosó, zivatar kialakulhat. a déli, délnyugati szél újból megélénkül. a várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 23-28 fok között lesz /mti/

18.30/p

-29-

19.15

bb.48. a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.26./magyar együttes... 1.bek.4. sorában a név helyesen:

jean genet

/mti/

bb 49. baleset az ifjusági parkban

1 ár pá bh di

1980. május 28.

viszonylag szerencsés kimenetelű baleset történt kedden este a budai ifjusági parkban. a miskolci edda együttes koncertjére kíváncsi fiatalok többezres tömege várakozott a bejárat előtt, amikor a park feljáratát övező korlát mintegy 10-15 méter hosszan kidőlt, s két-három méterről lezuhant. a meglazult oldalkorlát darabjai azonban nagyrészt megkímélték a várakozókat, így csupán öt - a korlátnak támaszkodó - fiatal sérült meg. hárman közülük csonttörést szenvedtek, így még kórházi ápolásra szorulnak, ketten elsősegélynyújtás után hazatérhetett./mti/

22.50 bh

2300

bb 50. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzése 14.00 órától zárásig

bh di

1980/ május 28.

21. budapesti az ndk...
22. elhunyt basilides sándor
23. nyári egyetemek
24. javul a munkavédálem
25. elhunyt radnóti istván
26. magyar együttes...
27. magyar-svájci kötelekedi tárgyalások
28. kongresszusi munkaverseny
29. sajtótájékoztató
30. elhunyt szegedi e il
31. 92 pályamű
32. tejnap
33. szerk. figy./18-asra/
34. szennyvíztisztítás
35. találkozó az mszbt székházban
36. kóruzsiker
37. benkő marianna
38. bemutató a bnv-n
39. dr. lambsdorff
40. lucernatárolás
41. magyar-ndk barátsági napok
42. orgona-hangverseny
43. svéd zene napjai
44. petr basikarov
45. hazaérkezett szófiából
46. változás a tv-műsorában
47. időjárásjelentés
48. szerk. figy.
49. baleset az ifjusági parkban
50. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: halasi györgy
dosztányi imre
pásztor jános

23.05 bh

2320

60.008H

k e d d

magyar űrhajós 1.

az űrutazás visszhangja

bc, gl, km, ma, fr/di

1980. május 27.

az első magyar kozmonauta űrutazása sokáig ébren tartotta hétfőn az embereket, de kedden reggel továbbra is a szozuz 36 utja volt a fő beszédtema országszerte. szakemberek, egyszerű érdeklődők mondták el egymásnak véleményüket. a közös szovjet-magyar vállalkozás sok gondolatot ébresztett, bizonyítva, hogy a kozmosz meghódításának ez az eseménye különösen közel áll hozzánk, magyarokhoz.

ordódy márton,

a magyar honvédelmi szövetség repülőfőnökségének főelőadója,
sárkányrepülő:

- a hír hallatán egy számsor jutott az eszembe, átlagot számítva országonként egy emberből lehet napjainkban űrrepülő, százból válhat vadászpilóta, tízezerből sportrepülő és száz-ezerből sárkányrepülő. űrhajózás és sárkányrepülés - egy kategórián belül a két véglet, de mindkettő művelője büszkén vallhatja magáról, hogy pilóta. csak keveseknek adatik meg, hogy az űrhajó pályájának magasságából tekinthessenek le glóbuszunkra, mégis ezekben az órákban milliók izgulnak az űrben repülőért, az ő élménye így egy kicsit a mienk, a földön maradottaké is.

/folyt.köv./

7.20 rj

-1-

8³⁰
LZ

magyar űrhajós 1.

/az űrutazás... 1. folyt./rj

a legősibb repülőszerkezet a sárkány, azonban lehetővé teszi, hogy a repülés, a lebegés semmihez sem hasonlítható élményének passzív befogadója aktív, cselekvő résztvevő legyen. azt szeretném, ha mind többen vallhatnák magukról, hogy pilóták, talán a jövő űrrepülői ma még a sárkányszárnyakkal ismerkednek ....

wichmann tamás,

a magyar kajak-kenu sport kimagasló egyénisége és - többszörös világbajnok - a szombat-vasárnapi három győzelme után hétfőn újra a dunavarsányi olimpiai felkészülési központ lakója volt. örült annak, hogy a könnyített edzésnap végén jó tévéműsort nézhet, s még jobban annak, amikor versenyzőtársai-val együtt értesült az izgalmas és fontos eseményről.

- azt hiszem, mi, az olimpiára készülődő versenyzők igazi sportembert tisztelhetünk farkas bertalanban, aki éppen olyan keményen megdolgozott ezért az eredményért, mint mi kajakozók, és kanuzók, s a többi sportág képviselői a világajnoki és olimpiai sikerekért - mondotta a rokonszenves sportember, akit néhány héttel ezelőtt választottak meg az mtk-vm kisz-titkárának. kemény fizikai próbákon kellett helytállnia, amolyan „válogatóversenyeken,,. biztos vagyok abban, hogy nehéz küzdelmet vívott, amíg kiérdemelte, hogy ráessen a választás. különleges embernek kell lennie, kitartónak, rendkívül bátornak, aki jogal. részesül majd a keveseknek jutó élményben. máris igazán jó érzés kimondani farkas bertalan nevét, mint egy olyan emberét, akit sokan választanak majd példaképül. szeretnék jó utat kívánni az első magyar űrrepülőnek, remélve, hogy a reabizott feladatot jól és pontosan végzi el, s hogy tevékenységének az egész világ hasznát látja majd.

/folyt.köv./

07.25/zsu

-2-

835
K

magyar űrhajós 1.

/az űrutazás ... 2. folyt./rj

a goldberger textilnyomógyárban

az éjszakai műszak kétszáz dolgozója a zugó gépek között adta szájról szájra a hírt. az asszonyok izgatottan faggatták egymást:

- mit mondtak a rádióban? hogy hívják a magyar űrhajóst?... hány éves lehet?... vajon családos-e?... jóképű?... hej, ha egyszer eljőme hozzánk a gyárba, és elmondaná, amit odafönn átélt!...

a meóban németh gusztávot nem volt nehéz szóra bírni:

- tudtam, hogy bajkonurban magyar jelölt is készül. mégis űrmepi öröm, hogy sor került a repülésére.

a százados uti kenyérgyárban

szabó imre művezető vitte a nagy ujságot a műhelyekbe. egy pillanatra megállt az élet a kemencék mellett, az emberek csoportba verődve, izgatottan várták a rádió híreit. hajnaltájt 700 mázsa friss kenyeret, 400 ezer darab ropogós péksüteményt, és 100 mázsa más pékárut szállítottak a gyárból a boltokba. a mindennap szokásos mennyiséget. ez az éjszakai műszak mégis más volt, mint a többi. emlékezetesebb...

az eseményekről mindig oly gyorsan értesülő taxisofőrök ezuttal utasaiktól tudták meg az igazi szenzációt. a terjesztésében azonban most is élen jártak. igaz, hogy ez olykor nehéz ment. nagy gábor például a kocsijába ülő első utasnak tovább akarta adni a hírt, de alaposan beleizzadt mire megértette vele: mi történt. egy film turistával hozta össze a sors.

/folyt.köv./

9.05 rj

-3-

10.25
3P

magyar űrhajós

/űrutazás ... 3. folyt./zsu

dr. echter tiber orvos-ezredes az űrrepülés biológiai körülményeiről:

jurij gagarin első űrrepülése óta több ezer órát töltöttek már emberek a világűrben. most már jónéhány órával sokasította ezt az időt az első magyar űrhajós is, akinek utján jártak már kozmonauták egyedül, kettesével, négyesével, egy vagy egyszerre több nemzet képviselőjében.

a technikai feltételek ugyanis megfelelően biztosítottak ahhoz, hogy az ember veszélytelenül és egészségi károsodás nélkül tartózkodhasson a világűrben, ahol életfeltételeit maga teremtette meg mesterségesen. az űrrepülés mégis minden egyes alkalommal fölvet orvos-biológiai problémákat, ugyanakkor újabb kísérletek elvégzésére is lehetőséget ad.

- az űrhajósok kiválasztásánál alapvető szempont a szív-keringési rendszer, a légzőrendszer, a törzs- és vázizomzat, az érzékszervek - különöskeppen az egyensúlyi szervek - pontos, kifogástalan működése, és az, hogy a szervezet ne legyen érzékeny

az űrrepülés semmilyen sajátos tényezőjére. a legkritikusabb mozzanatok: a pályára állítás a fellövéssel és a visszatérés a leszállással, közben pedig az űrhajó pályájának módosítása, különösen az űrállomás megközelítésekor és elhagyásakor. ilyenkor a földi nehézségi erőnek a többszöröse hat a szervezetre. ha például három-ötszörös a gyorsulási túlterhelés /3-5 g/ a földi nehézségi erőhöz képest, akkor a 70 kilogrammos ember mintegy 210-350 kilogrammosra súlyosodik a kabinülésen. így jóval nehezebb a műszerek „olvasása”, a szem nyitva tartása, a manőverezés, a különféle eszközökkel./a végtagok mozgatása is annyszor több erőt igényel, ahányszoros a túlterhelés./a megfelelő vérkeringés fenntartása érdekében a szívnek is többszöröződik a munkája. nehezebb a légzés, mert a légzőizmoknak megnehezedett mellkas-felszint kell mozgatniuk.

- a pályára állítástól kezdve - mint mindig - most is a súlytalanság állapotába került az űrhajósok szervezete. ilyenkor a legfontosabb követelmény a megfelelő védelem az érzékszervek együttműködésének - pontosabban: működésük összhangjának - a felbomlása ellen. a világűrben nincs oxigén- mesterségesen biztosítják. a súlytalanság miatt nincs levegőáramlás / hőáramlás/, ezért mesterségesen gondoskodnak a szellőztetéséről, tehát a kilélegzett /széndioxidban gazdag, ugyanakkor páradus/ levegő elvezetéséről, megkötéséről, közömbösítéséről.

/folyt.köv./

09.35/z

-4-

10³¹
37

magyar űrutazás

/űrutazás ... 4. folyt./zsu

- a súlytalanságban az űrhajósok általában másnak érzik az ételek-italok ízét, mint a földi körülmények között. éppen ezért az űrhajósok „szakácsai”, mindig kitesznek magukért, hogy az űrutazók nemzeti gasztronómiai gustusának megfelelő ételek és „ízek”, szerepeljenek az étlapon. a magyar űrhajósok az országos diétetikai intézet és az élelmiszeripari kutató intézet állított össze olyan ételeket, konzerveket, amelyek sajátosan magyar fűszerezésűek, a mi konyhatechnológiánkkal készültek.

/folyt.köv./

magyar űrhajós 2.

színes képeslap-sorozat a szovjet-magyar űrpárosról

-ár/rj di

1980. május 27.

kedden reggel nyolc felvételtől álló színes képeslap-sorozatot jelentetett meg az első szovjet-magyar űrutazás alkalmából a képzőművészeti alap kiadó vállalata. az alkalmi levelezőlapok első szállítmányai már délelőtt a fővárosi üzletekbe kerültek. a felvételek farkas bertalant és valerij kubászovot ábrázolják gyakorlás közben a szaljut űrállomás földi másában, majd szkafanderben, s az űrkabinba szállás pillanatában. a fotókon látható a kilövőállványon pihenő szovjet űrhajó és a start pillanata is. ez utóbbi felvételt fotóposterre ugyancsak megjelentette a vállalat. a képeslapokból összesen több mint egy millió példány készül. /mti/

..-

10.0 rj

-5-

10³¹
37

magyar űrhajós 4.

/az űrhajózás ... 5. folyt./zsu

az űrutazás visszhangja ...

üzemről -üzemre

sl/z/gl/mo/be/kov/ráb/ber/tóa/end/zsu di

valamennyi országrész üzeibe a szojuz 36. a szovjet-magyar űrpáros utjának legfrissebb híreivel érkeztek a dolgozó kollektívák tagjai, ezernyi műhelyben, munkahelyen néhány perces röpgyűléssel kezdték a napot, táviratokat fogalmaztak, amelyekben az első magyar űrhajós, a szojuz 36 űrpárost köszöntötték, sok sikert kívánva vállalkozásukhoz.

a gagarin hőerőműből már az éjszakai műszak dolgozóit elküldték jókíváságaikat, s egyben meghívták farkas bertalant, valamint valerij kubaszovot, hogy visszaérkezésük után látogassanak el hozzájuk, ugyanezen a műszakon névadó-ünnepség is volt: a 40 tagu mátra szocialista brigád felvette az „űrhajós” nevet. a tatabányai szénbányák keleti ii. üzemének kollektívája is táviratban gratulált az űrutazás előkészítésében részt veit valamennyi magyar és szovjet szakembernek, s az üdvözléshez hozzáfűzték: brigádjaik a maguk helyén adják tudásuk, tehetségük legjavát, kötelességeik teljesítésekor. éppen a keddre virradó éjszaka teljesítették félévi ter-
vüket, s a félév végéig 29 ezer tonna szenet termelnek terven felül.

a szerszám-gépipari művek esztergomi marógépgyárának szakemberei így fogalmaztak táviratukban: valamennyien büszkék vagyunk az első magyar űrhajósra, s nagy jelentőségűnek tartjuk a szovjet-magyar páros űrutazását, mert ez is bizonyítja a szocialista közösség összetartozását, a proletárinternacionalizmusban rejtő nagy erőt, ..

a zalaegerszegi ruhagyárból tóth sándorné állami díjas szocialista brigádja a szovjet-magyar tudományos és műszaki együttműködés nagy eredményeként méltatta táviratában a közös űrrepülést. hasonló tartalmu üzenetet küldtek farkas bertalannak és valerij kubaszovnak a győri rába magyar vagon- és gépgyár, a hazai fésűsfonó és szövőgyár dolgozóit, a martfői cipőgyár tyereskova szocialista brigádjának - a népköztársaság kiváló brigádjának, a volán 1-es számú vállalata állami díjas mező imre brigádjának tagjai.

a bolyi mezőgazdasági kombinát kollektívája így ír:
„az űrutatás eredményei is kifejezik, hogy a szocialista közösség országai tudományos erőikegyesítésével a legnagyobb feladatok megoldására is képesek; népeink szoros összefogása a legbiztosabb eszköze valamennyiünk boldogulásának, ..

/folyt.köv./

14.40/zsu

-6-

magyar űrhajós-3.

száz forintos énzérme az első szovjet-magyar űrrepülés alkalmából

sl/mi/pp /p di

1980. május 27.

az első szovjet-magyar közös űrrepülés alkalmából a magyar nemzeti bank 100 forint névértékű, fémötvözetű emlék-pénzérmet bocsátott ki. mti/

..-

magyar űrhajós-4.

plakátok, képeshíradók a közös űrrepülésről, hanglemezen az űrhang

1 km/mi/p di

1980. május 27.

nemcsak a világűrben, a földön is nagyüzemet tartottak többhelyütt hétfőről keddre virradóra. a kossuth kiadó gondozásában órák alatt megjelent a közös űrrepülést köszöntő két nagyalakú plakát és a magyar űrhajóst bemutató, mini kiállítással is beérő két képes híradó, összesen több mint 100 ezer példányban.

a pártszervezetek, kiszervezetek még kedd délután előtt megkapták a fotómappát, amely 27 képben dolgozza fel az űrutatás multját, s bemutatja az első magyar űrhajóst. a fényképsorozat 30 ezer példányban hagyta el a nyomdát. ugyancsak a faliújságokra, alkalmi úrtárlatokra került már sok helyütt az eseményt köszöntő kétféle kisalakú plakát is.

a hanglemezyártó vállalat is rekord gyorsasággal örökítette meg az első magyar szavakat, amelyek a világűrből földünkre érkeztek. a felvételt a rádióban rögzítették, a hanglemez stúdiók és a dorogi hanglemezgyár hétfőn egész éjszaka az ünnepi újdonságon dolgozott. budapesten már kedd délután az üzletekbe került a kislemez, s szerdán a vidéki boltokban is megvásárolható majd. a lemez egyik oldalán az első magyar űrhajós utrabocsátásának hangdokumentumai, a másikon presser gábor és sztevanovity dusán máris slágerré lett, erre az alkalomra írt dala, a „magyar a világűrben”, hallható.
/mti/

..-

15.15/p

-7-

magyar űrhajós-1.....7.folyt/p

az űrutazás visszhangja....folyt/

táviratok ezrei

z/p di

1980. május 27.

az ország minden részéből áradnak a táviratok a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a budapesti szovjet nagykövetség, a magyar tudományos akadémia, a magyar szovjet baráti társaság és a honvédelmi minisztérium címére. a különböző iparvállalatok, mezőgazdasági termelőszövetkezetek, intézmények, tanácsok párt- a kiszervezetei és a szakszervezeti testületei és szocialista brigádok örömmel és büszkeséggel köszöntik a közös szovjet-magyar űrrepülés előkészítőit, résztvevőit és sikeres munkát, szerencsés visszatérést kívánnak az űrpárosnak. a posta központi táviróhivatal késő délutánig 4 ezer táviratot továbbított, kézbesített ezekhez a szervekhez. mintegy 150 intézmény közvetlenül bajkonurba küldte üdvözlését, jókívánságait.

az elsők között voltak az ország különböző megyéinek és a főváros ipari, üzemi, intézményi mszbt-tagcsoportjai. a korántsem teljes listában ott szerepel a csepel vas- és fémművek, az egyesült izzó és lámpagyár, a ganz-másvag, az ikarus, a gagarin hőerőmű, a dunai vasmű, a székesfehérvári könnyűfémmű, a Lenin kohászati művek, a papíripari vállalat, a magyar vagon-és gépgyár, a salgótarjáni kohászati üzemek, a máv zá onyi csomópontja, a máv vezérigazgatósága, leninváros, a budapesti műszaki egyetem, a magyar-szovjet barátság mgtsz ceglédről, és proszlóról, a bábolnai állami gazdaság, a barcsi vörös csillag mgtsz, az óbuda mgtsz, a salgótarjáni gagarin utcai általános iskola és a komarov szocialista brigád salgótarjából, a magyar posztógyár tyereskova szocialista brigádja, a mahart, u május 1. ruhagyás nyikolájev szocialista brigádja és a taurus gumipari vállalat űrhajós szocialista brigádja. az elsők között is első volt a gagarin hőerőmű, ahol az éjszakai ügyeletet ellátó mátra szocialista brigád az örömteli hír hallatára felvette az űrhajós nevét. táviratukban hangsúlyozták, hogy hasonlóan a korábbiakhoz, sok szeretettel várják az űrhajósok látogatását.

/folyt.köv./

-8-

magyar űrhajós-1.... 8. folyt./p

az űrutazás visszhangja .... folyt.

„büszkeség és öröm tölt el bennünket, hogy hazánk fia is a világűr meghódítóinak családjába lépett és együtt dolgozik az interkozmosz tudományos űrkutatási programjának újabb eredményeiért, -írták táviratukban a dunai vasmű mszbt tagcsoportjának aktivistái. a leninkohászati művektől érkezett üdvözlés - sok más távirathoz hasonlóan - hangsúlyozza, hogy a közös űrrepülés jól példázza a szocialista országok testvéri kapcsolatát, hozzájárul a világűr békés célú meghódításához és egyben elősegíti a békéért vívott harcot szerte a világban. a csepel vas- és fémművek üdvözlő távirata mintgy összegezi azoknak véleményét, akik az első szovjet-magyar űrpáros sikeres startját követően nagy izgalommal figyelik az űrutazás fejleményeit. „ez az esemény méltán váltott ki megkülönböztetett figyelmet, jóleső örömet és nem kis büszkeséget a csepel művek dolgozóinak körében. a közös űrrepülés feltételeinek megteremtését - a már oly sokszor tapasztalt internacionalista segítőkészség szellemében - a szovjetunió vállalta magára. a szovjetunió és a magyar népköztársaság állampolgárainak a világűrben szovjet űrhajón folytatott útja újabb fényes bizonyítéka a szocialista országok együttműködésének. ezzel tovább erősödik népeink barátsága, a szovjet-magyar együttműködés. „-./mti/

--

20.00/p

-9-

Belföldi híreks z e r d a
-----bb.1 juniustól javul a kínálat - tájékoztató a harisnya-,
harisnyanadrág ellátásról

1980. május 23.

1/kf/s/gw/pp hgy

az április végi árleszállítást követően erősen megnövekedett a lakosság harisnya, zokni, harisnyanadrág kereslete, s a fokozottabb érdeklődés, némi e yhüléssel, megjelent leg is tart. néhány budapesti szaküzlet és áruház összesített adatai szerint az árleszállítás utáni négy napban mintegy 80 százalékkal, május első 20 napjában is még mindig 20 százalékkal növekedett e cikkek forgalma. a tapasztalatok szerint elsősorban a női harisnyanadrágokat keresték, területenként és vállalatonként időnként hiába, a választék néhol még most is szerény.

az ellátás helyzetéről, kilátásairól a belkereskedelmi minisztérium ruházati főosztályán tájékoztatták az mti munkatársát.
/folyt./köv./